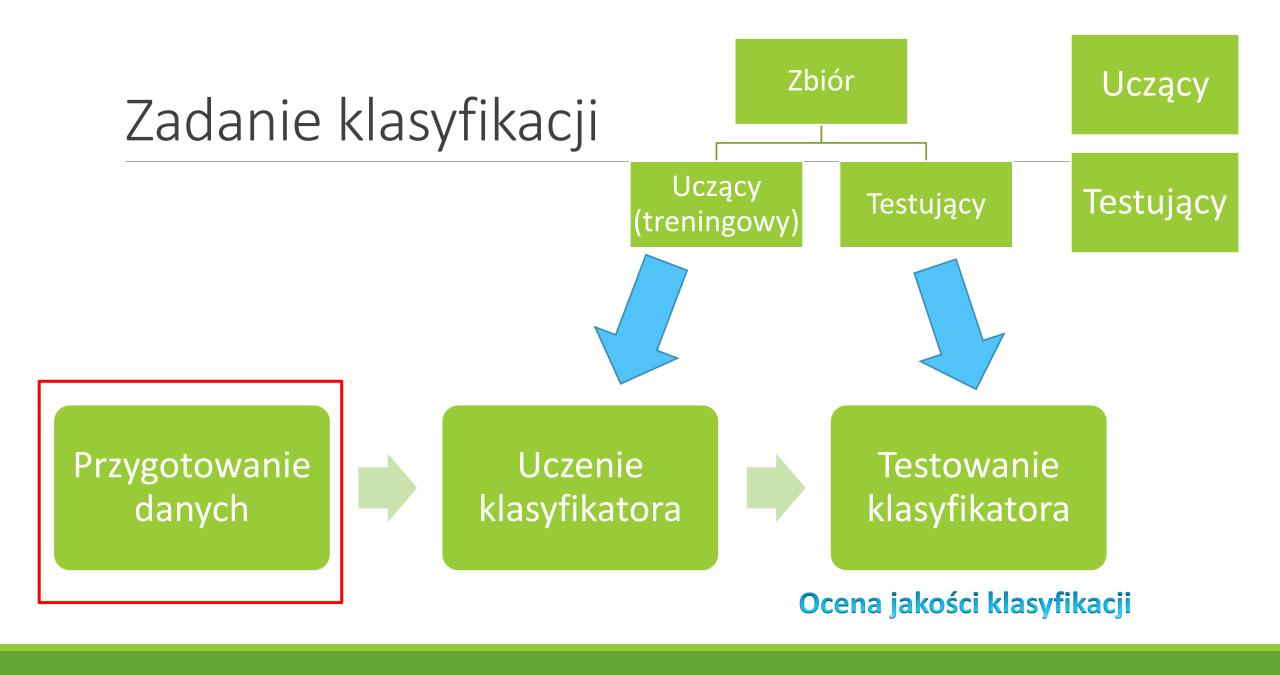
Uczenie maszynowe

PREPROCESSING

Przygotowanie danych

- Brakujące dane
- Przekształcanie danych standaryzacja i normalizacja
- Dyskretyzacja danych
- Redukcja wymiarów miary oparte na entropii
- Redukcja wymiarów PCA

Brakujące dane

- 1. Zastąpienie brakującej wartości pewną stałą, zadaną przez analityka.
- 2. Zastąpienie brakującej wartości średnią wartością (dla zmiennych liczbowych) lub modalną (dla zmiennych jakościowych).
- 3. Zastąpienie brakującej wartości losowo wygenerowaną wartością z obserwowanego rozkładu atrybutu.

Atrybut1	Atrybut2	Atrybut3	Klasa
1.2	200.4	?	"1"

Przekształcanie danych

Normalizacja min-max dla X:

$$X^* = \frac{X - \min(X)}{zakres X} = \frac{X - \min(X)}{\max(X) - \min(X)}$$

Standaryzacja dla X:

$$X^* = \frac{X - średnia(X)}{\sigma(X)}$$

Problem: czułość na strukturę danych

Rozwiązanie - standaryzacja atrybutów (zmienna uzyskuje średnią wartość oczekiwaną zero i odchylenie standardowe jeden)

Standaryzacja Z (najczęstsza):

$$z = \frac{x - \mu}{\sigma}$$

gdzie: x – zmienna niestandaryzowana, μ – średnia z populacji, σ – odchylenie standardowe populacji.

Problem zmiennych numerycznych

- Gra w golfa w zależności od pogody
- Atrybuty:
- Temperatura
- Wilgotność
- czyGramy? Play {yes, no}

Jak policzyć p-stwo wystąpienia poszczególnych wartości np. temperatury 69?

Rozwiązanie – dyskretyzacja!

Temperature	Humidity	Play
85	85	no
80	90	no
65	70	no
72	95	no
71	80	no
83	78	yes
70	96	yes
68	80	yes
64	65	yes
69	70	yes
75	80	yes
75	70	yes
72	90	yes
81	75	yes

Czy to dobry pomysł, aby podzielić temperaturę na wysoką/średnią/niską?

Nie, bo co to znaczy wysoka temperatura?

Dyskretyzacja danych

- Cel: zastąpienie ciągłych wartości atrybutu atrybutem o wartościach dyskretnych
- Podział: metody <u>prymitywne</u> i zaawansowane

Różnice: w prymitywnych nie uwzględnia się rozkładu wartości atrybutów z zbiorze uczącym, tylko dzieli zakres na ustaloną liczbę równych przedziałów + nie bierze się pod uwagę przynależności przypadków do danych klas

- Prymitywne metody dyskretyzacji:
- wg równej szerokości
- wg równej częstości

-FILM: https://www.youtube.com/watch?v=EH9IDjVm3I4

Dyskretyzacja wg równej szerokości

- ■Podział zakresu na stała liczbę k równych przedziałów (powstanie zbioru przedziałów)
- •jeden przedział = jedna wartość dyskretna
- Szerokość przedziału:

$$W = \frac{max_A - min_A}{k}$$

Zakresy przedziałów:

$$min_A + W$$
; $min_A + 2W$, ..., $min_A + (k-1)W$

Dyskretyzacja o równej częstości

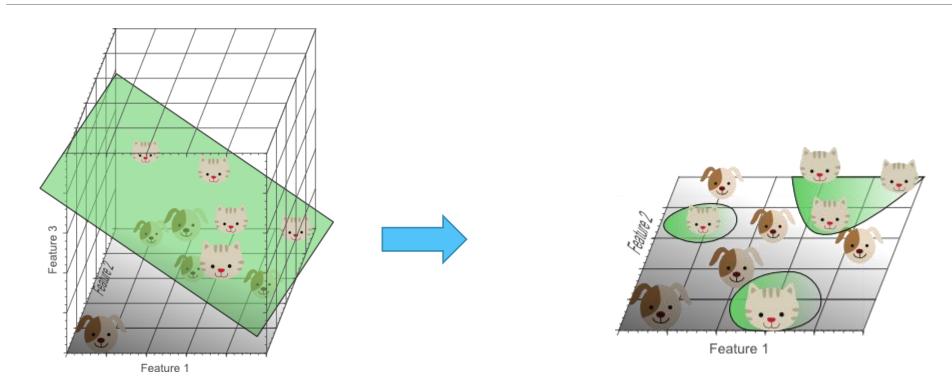
- W lepszym stopniu uwzględnia charakter danych
- Ustalona z góry liczba przedziałów
- Dobór końców przedziałów: aby w każdym z nich znajdowała się mniej więcej taka sama liczba przypadków
- Metoda: podział zbioru na k możliwie równolicznych podzbiorów
- •Dla obu metod prymitywnych najlepiej wykonać histogram przed podziałem atrybutu

Redukcja wymiaru danych – selekcja cech

 Problem klątwy wymiarowości (ang. curse of dimensionality) – wykładniczy wzrost objętości danych przez dodawanie kolejnych wymiarów w przestrzeni Rozumienie bliskości danych w wielowymiarowej przestrzeni – nieintuicyjne Feature 1 Dimensionality (number of features) Feature 1

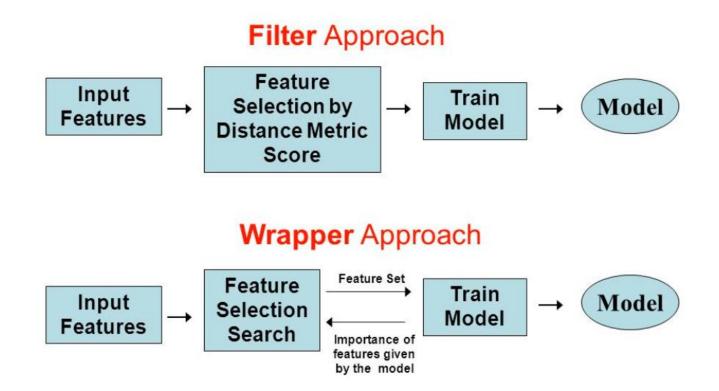
Classifier performance

Redukcja wymiaru danych – selekcja cech

Podejścia do selekcjo cech

Approaches to Feature Selection

Redukcja danych – miary oparte o teorię informacji

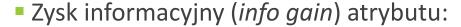
•W selekcji cech stosuje się pojęcie entropii dla prawdopodobieństwa *p* zdarzenia *x*:

$$H(X) = -\sum_{x \in \mathbb{X}} p(x) \log p(x)$$

■oraz entropii warunkowej dla zdarzeń X i Y :

$$H(X|Y) = \sum_{y \in \mathbb{Y}} p(y)H(X|y)$$
 butu:

Względny zysk informacyjny (gain ratio) atrybutu:

Ocena osobno każdego z atrybutów

GainRatio(Klasa, Atrybut)

$$= \frac{H(Klasa) - H(Klasa|Atrybut)}{H(Atrybut)}$$

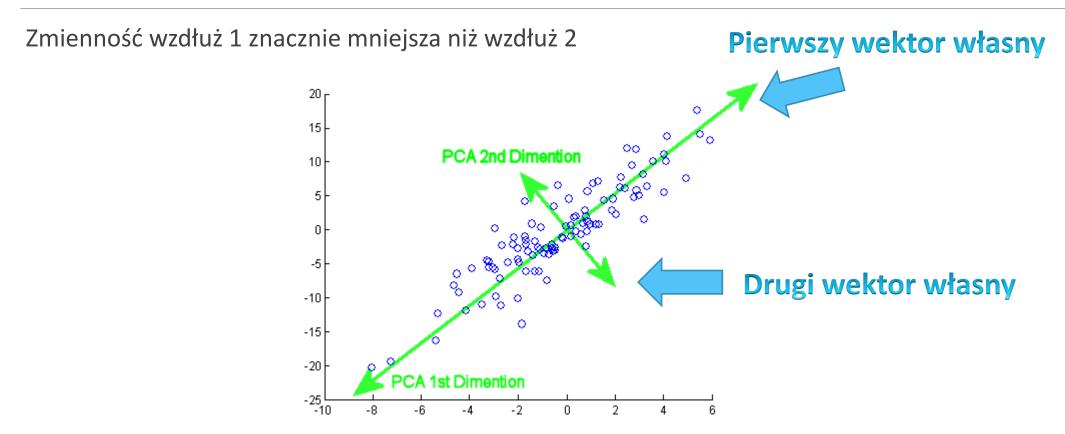
 Zalety: dobra generalizacja, minusy: duża złożoność obliczeniowa

$$InfoGain(Klasa, Atrybut)$$

= $H(Klasa) - H(Klasa|Atrybut)$

Redukcja wymiaru danych - PCA

- PCA (*Principal Component Analysis*) analiza głównych składowych
- Statystyczna metoda analizy czynnikowej:
   zbiór danych składających się z N obserwacji, a każda obejmuje K zmiennych można zinterpretować jako chmurę N punktów w przestrzeni K-wymiarowej
- Cel PCA: taki obrót układu współrzędnych, aby zmaksymalizować w pierwszej kolejności wariancję pierwszej współrzędnej, następnie drugiej itd.....
- Przekształcone wartości współrzędnych to składowe główne (początkowe wyjaśniają najwięcej zmienności)
- W uczeniu maszynowym służy do zmniejszania wymiaru danych

PCA - interpretacja

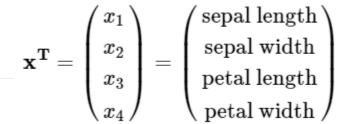

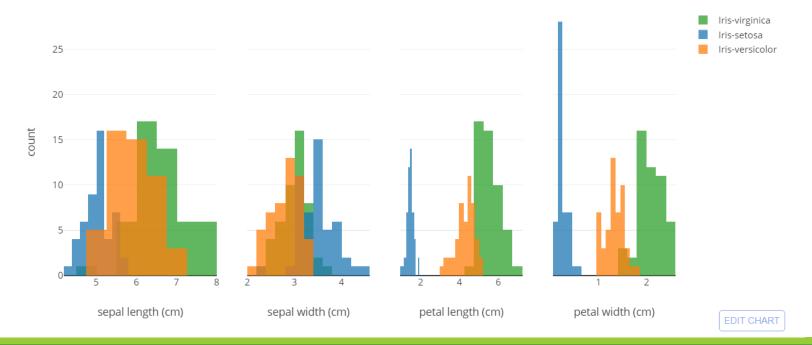
PCA

- 1. Standaryzacja danych.
- 2. Obliczenie wektorów własnych (eigenvectors) z macierzy kowariancji/korelacji.
- 3. Sortowanie wartości własnych (eigenvalues) malejąco i wybranie k najwyższych wartości (k stanie się wymiarem nowej przestrzeni cech).
- 4. Konstrukcja macierzy projekcji W z wybranych k wektorów własnych.
- 5. Transformacja oryginalnego zbioru danych X przez W do k-wymiarowej podprzestrzeni Y.

- Zbiór o wymiarze 150x4 kolumny cechy, a rzędy przykłady kwiatów.
   Transpozycja macierzy zawierającej zbiór danych:
- Wizualizacja eksploracyjna:

Distribution of the different Iris flower features

- Standaryzacja danych ze względu na maksymalizowanie wariancji wzdłuż osi
   W przypadku Iris wszystkie miary są w cm, więc transformuje się je do postaci średnia zero i wariancja jeden.
- Dekompozycja macierzy macierz kowariancji o wymiarach d x d (każdy element odpowiada kowariancji między dwiema cechami) Kowariancja między dwiema cechami: $\sigma_{jk} = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^{N} \left(x_{ij} \bar{x}_j\right) \left(x_{ik} \bar{x}_k\right)$
- Sumowanie obliczeń macierzy kowariancji na podstawie równania:

$$\Sigma = \frac{1}{n-1} \left((\mathbf{X} - \bar{\mathbf{x}})^T (\mathbf{X} - \bar{\mathbf{x}}) \right) \quad \bar{\mathbf{x}} = \sum_{k=1}^n x_i$$

Średni wektor ma wymiar d x d a każda wartość wektora odpowiada średniej próbki w kolumnie cech.

- Wektory i wartości własne (macierz korelacji)
- Sortowanie wartości własnych malejąco

```
Eigenvalues in descending order:
2.91081808375
0.921220930707
0.147353278305
0.0206077072356
```

```
Eigenvectors

[[ 0.52237162 -0.37231836 -0.72101681  0.26199559]

[-0.26335492 -0.92555649  0.24203288 -0.12413481]

[ 0.58125401 -0.02109478  0.14089226 -0.80115427]

[ 0.56561105 -0.06541577  0.6338014  0.52354627]]

Eigenvalues

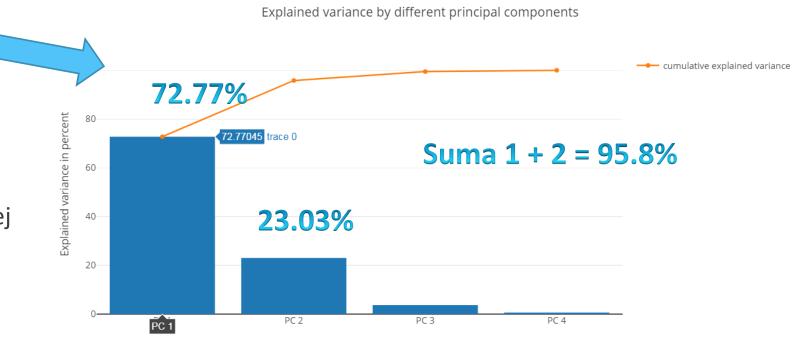
[ 2.91081808  0.92122093  0.14735328  0.02060771]
```

■Wybór składowych głównych – ile? → miara "explained variance" liczona na podstawie wartości własnych (ile wariancji przypisuje się składowej głównej)

"Variance explained"

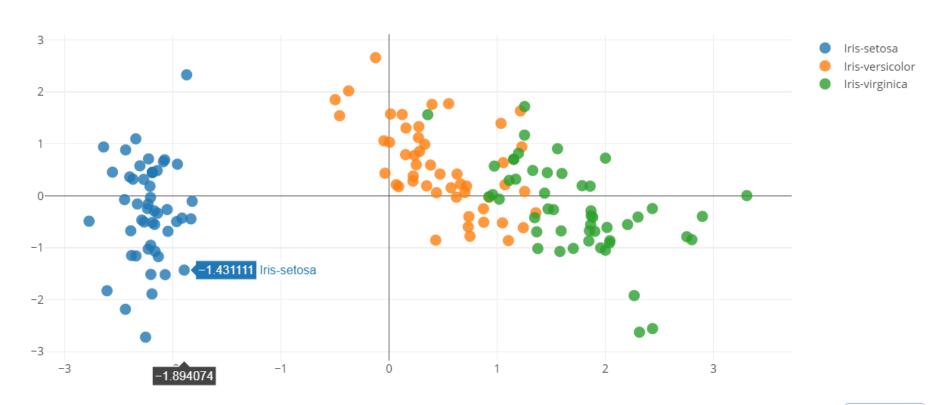
95.8% informacji zawierają dwie główne składowe

 Konstrukcja macierzy projekcji do transformacji zbioru do nowej podprzestrzeni cech Ta macierz jest konkatenacją k wektorów własnych

Redukcja czterech wymiarów do dwóch – wybierając dwa wektory własne

•Macierz projekcji W o wymiarze $4 \times 24 \times 2$ służy do transformacji zbioru na podstawie równania $\mathbf{Y} = \mathbf{X} \times \mathbf{W}$ gdzie Y jest macierzą o wymiarze 150×2 zawierającą przetransformowane przypadki.

EDIT CHART

PCA - uwaga

- PCA oparte na macierzy kowariancji:
- zmienne w zbiorze wejściowym o największej wariancji największy wpływ na wynik
- wskazane dla zmiennych o porównywalnych wartościach
- PCA oparte na macierzy korelacji:
- wstępna normalizacja zbioru wejściowego wszystkie zmienne mają na wejściu identyczną wariancję
- wskazane dla zmiennych o nieporównywalnych wielkościach